

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-11-09
Besvaras senast
2015-11-23

Till justitie- och migrationsminister Morgan Johansson (S)

2015/16:158 EU:s yttre gränskontroll

Avsaknaden av kontroller vid de inre gränserna och det ökande antalet resande till EU kräver en gemensam effektiv förvaltning av EU:s gemensamma yttre gränser. I dag har Frontex uppgiften att bevaka EU:s yttre gränser. I de strategiska riktlinjerna på området med frihet, säkerhet och rättvisa som antogs i juni 2014 uppmanade Europeiska rådet till flera åtgärder i fråga om gränsförvaltning.

Enligt Frontex riskanalys från 2014 uppges att mellan 2009 och 2013 ökade antalet personer som kom in i EU mer via landvägen än genom flyg. Den stora ökningen landvägen kom genom de visaliberaliseringar som EU införde gentemot länderna på västra Balkan. Diskussion om personkontroll har ofta haft fokus på flyg men även gränspassering via land måste stå i fokus. Hur kan vi se till att vi har kontroll på de personer som kommer in i EU? Personer som har för avsikt att begå terrorbrott kommer förmodligen inte bara via flyg utan även landvägen.

Genom gränskontroll upprätthålls statens territoriella suveränitet genom kontroll och övervakning av persontrafiken för att förhindra människosmuggling, trafficking, terrorism och illegal invandring. Polisen har det övergripande ansvaret för bevakningen av Sveriges gränser. Sedan Schengenavtalet tecknades 1985 kontrolleras inte gränserna mellan de flesta EU-länder. Schengenländerna har gemensamma regler och förfaranden beträffande visum för korta vistelser, asylansökningar och gränskontroller. I stället ska EU:s yttre gräns vara föremål för gränskontroll. Vid de yttre gränserna ska gemensamma regler gälla i hela Europa. Den svenska polisen samarbetar med Frontex som sköter koordinationen av EU-ländernas gränsbevakning.

För närvarande råder en flyktingsituation som enligt Migrationsverkets generaldirektör Anders Danielsson saknar motstycke i modern tid. I den senaste prognosen från myndigheten som presenterades den 22 oktober väntas mellan 140 000 och 190 000 personer söka asyl till Sverige i år. Detta kan jämföras med förra året då totalt ca 81 000 personer sökte asyl eller med 2013 då det var 54 000. Osäkerheten för 2016 är mycket stor. Enligt Migrationsverkets generaldirektör motsvarar dagens situation som om vi hade en landgräns mot Turkiet. Och när personer passerar EU:s yttre gränser registreras eller kontrolleras i dag inte alla personer, såsom det borde göras. Det sker via

flygrutter men inte när personer kommer landvägen. Detta är inte tillfredsställande. För att den fria rörligheten inom EU ska kunna fungera på ett säkert sätt, måste personer som kommer in i EU på något sätt registreras.

Inte bara utsätter asyltrycket Sveriges institutioner för hård press, de öppna gränserna ger också möjlighet för destruktiva element att infiltrera de flyende. Obamaadministrationens säkerhetschef James Clapper varnade vid en säkerhetskonferens i Washington den 9 september för att terrorister riskerar att infiltrera flyktingleden för att nå mål i Europa.

I samband med EU:s toppmöte den 15 oktober diskuterades hur man ska hantera migrationsströmmen och det konstaterades att de grekiska insatserna inte räcker för att hantera migrationsflödet. I stället måste kontrollen av EU:s yttre gränser skärpas.

Trots det uppkomna läget markerade märkligt nog Sveriges statsminister Stefan Löfven under toppmötet att EU inte ska få mandat att sköta den yttre gränsbevakningen. I stället kvarstår ambitionen att gränsbevakningarna sköts nationellt. Här behövs ett klargörande från regeringen. Vad är det man menar då regeringen inte ser någon anledning att upprätta nationella gränskontroller?

För Kristdemokraterna är det självklart att människor ska kunna söka asyl. Men samtidigt måste vi ha kontroll över vilka som kommer in i EU. Det måste ligga i hela EU:s, men också i Sveriges intresse, då vi tar emot en stor andel av de flyende.

Kristdemokraterna har länge drivit frågan om möjligheten att EU gemensamt öppnar möjligheten att asylsökande ska kunna söka humanitärt visum utanför EU. Det skulle öka möjligheter att ge adekvat information om möjligheter att få asyl i EU, ge information om situationen i de länder man vill komma till och det skulle ge EU en möjlighet att de facto kunna göra en mer rättvis omfördelning inom EU:s medlemsländer av de asylsökande.

Regeringen uppger ofta att Sverige är ensamt om att driva fler legala vägar in i EU. Men den största partigruppen inom EU, EPP har det på sin agenda. Så det måste kunna gå att driva.

Med hänvisning till det anförda vill jag fråga justitie- och migrationsminister Morgan Johansson:

1. Varför motsätter sig regeringen att EU tar på sig ansvaret för bevakningen och kontrollen av EU:s yttre gränskontroll?
2. Vad gör ministern och regeringen för att främja möjligheten till att söka humanitära visum utanför EU?

.....

Désirée Pethrus (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors